



**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem & perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

De crebrâ per diem mentis in Deum elevatione ex omnibus, quæ per
sensus attinguntur, animæque potentiis se objiciunt

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

3tiò. De Indulgentiis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54773)

bonis omnibus suspecti, vel etiam à CC. damnati erant, errores ambabus manibus purè ex libidine Ecclesiæ contradicendi amplectantur. Estne hoc S. Scripturæ imò sanæ rationi conforme? certè in jure, medicinâ, Philosophiâ, & prudentium hominum judicio exosus est tanquam singularis aut sycophantâ, qui rejectâ communi doctrinâ, torrente autorum omnium ab orbe toto litterato celebratorum, doctrinam dudum rejectam alicujus Heteroclitî & sibi similis Sycophantæ adoptat. Cur ergo non idem judicium est de iis? in quibus agitur de credendis & observandis in verâ lege & Ecclesia Christi. Sed hæc per parenthesis. Interim quia, ratione pœnarum purgatorii, & pro se & pro animabus in purgatorio detentis Catholici conantur lucrari Indulgentias, de iis hic quoque agendum utpote celebri Catholicos inter & Sectarios controversiâ,

3tio. De Indulgentiis.

Non vacat hic adducere mendacia & scurriles jocos Sectariorum ratione Indulgentiarum. Sed eos nil nisi mendacia & scommata adferre re ipsâ ostendam explicando. 1mo. Quid sint indulgentiæ. 2do. Ostendendo, quòd detur in Ecclesia potestas concedendi Indulgentias. 3tio. Quòd illa principaliter & immediatè penes summum Pontificem sit. 4to. Quòd Indulgentiæ concedi possint pro Defunctis, iisque applicari.

1mo.

imò. Per Indulgentias intelligitur remissio
 pœna temporalis in foro conscientia & coram Deo,
 alias adhuc residua ex peccatis actualibus quoad
 culpam jam dimissis extra Sacramentum per appli-
 cationem satisfactionum Christi, quæ sunt in the-
 sauro Ecclesiæ, rationabili de causa concessa ab
 eo, qui potestatem habet. Thesaurus autem Ec-
 clesiæ nihil aliud est, quàm passionibus & satisfac-
 tiones Christi infinitæ. Quibus, quia Christus
 non indiguit, utpote ad nullam pœnam obli-
 gatus, cum omnis culpæ & peccati fuerit ex-
 pers, eas reliquit in Ecclesiâ à Vicario suo di-
 spensandas. Quippe sciendum, omne opus
 bonum supernaturale continere in se duplicem
 bonitatem (sicut peccatum continet duplicem
 malitiam scilicet culpæ & pœnæ reatum) nimirum
 vim merendi vitam æternam, & vim satisfac-
 faciendi pro pœnis ex peccato adhuc residuis.
 Ubi igitur ab aliquo fiunt opera pœnalia bona,
 in quo nullus est reatus pœnæ; eò quòd vel
 nullum in eo fuerit peccatum; ut in Christo &
 B. Virgine, vel deletus jam sit omnis reatus
 culpæ vel pœnæ, ut in aliis insigniter Sanctis
 contingit. Vis satisfaciendi devenit ad thesau-
 rum Ecclesiæ. Non quòd satisfactiones Chri-
 sti, quæ principaliter constituunt hunc thesau-
 rum, non sint sufficientes utpote infinitæ. Sed
 ne ejusmodi satisfactiones Martyrum & aliorum
 Sanctorum, quibus ipsi pro se non indigent,
 sint inanes, & nihil prosint cæteris Ecclesiæ
 membris. Atque ex hoc thesauro Papa ex ra-
 tionabili causa applicat fidelibus satisfactiones,
 cum

cum Indulgentias concedit. Nam licet opera in quantum *meritoria* sunt vitæ æternæ, aliis applicari nequeant. *Unusquisque enim propriam mercedem accipiet secundum suum laborem.* 1. Cor. 3. Applicari tamen ea possunt aliis, in quantum sunt *satisfactoria*. Satisfacere enim pro altero, est solvere debitum pro ipso, ut in humanis quoque contingit.

2dò. Datur in Ecclesia Christi potestas concedendi Indulgentias. *Probatur 1mo.* ex Scriptis. Matth. 16. v. 19. ubi Christus ad Petrum Ecclesiæ caput dixit: *Tibi dabo claves regni caelorum, quodcumque solveris super terram, erit solutum & in caelis.* Ubi per particulam illimitatam *quodcumque* nihil prorsus excepit, adeoque potestas solvendi non solum se extendit ad remissionem culpæ, sed etiam omnis pœnæ. Et absque eo jure præsumi debet de infinito Christi in nos amore; quòd Ecclesiæ suæ dederit potestatem removendi omnia salutis impedimenta à suis Electis. Atqui inter impedimenta & remoras salutis est etiam vinculum seu reatus pœnæ temporalis. Ergo. *Probatur 2dò.* Ex traditione Apostolicâ & antiquissimâ Ecclesiæ praxi. Cujus, quia initium nescitur, juxta reg. S. August. ab ipsis Apostolis ad nos usque continuata esse credenda est. Et sicut Heterodoxus non crederet Calvino vel Luthero neganti historiam aliquam profanam, quam Autores antiqui unanimiter narrant v. g. de urbe Roma, & homines successivè existentes credunt. Cur non & in hac & in omni alia controversia potius

tius creditur communi Ecclesiæ sensui & testi-
 moniis sæculorum præcedentium; quam uni
 v. g. Apostatae Monacho, qui eò quòd alteri
 ordini religioso datæ fuissent promulgandæ In-
 dulgentiæ *cruciata* per varia Germaniæ loca ab
 Alberto Brandenburg. Archi-Episcopo Mo-
 guntino & Cardinale Anno 1517. superbiâ, am-
 bitione, invidiâ, avaritiâ & irâ percitus cœpit
 publicè non tantùm abusus Indulgentiarum (in
 quo benè fecisset) sed & ipsas Indulgentias
 carpere, ac paulatim etiam alia Ecclesiæ dog-
 mata & ritus sugillare ac spernere. Et tandem
 excommunicationis sententiâ à Leone X. iustis-
 simè fulminatus simul omnem fidem & religio-
 nem abiecit inexplicabili furens odio in Papam
 & Ecclesiam Romano-Catholicam, atque in-
 numeras animas secum in perniciem æternam
 trahens. V. Pichler in Theol. Polem. art. 4. §. 5.
 de Indulg. ubi citat plures Pontifices, qui de-
 dère ex veteri Ecclesiæ instituto Indulgentias.
 Quòd autem PP. non faciant passim mentionem
 de Indulgentiis; causa partim est, quia eas ne-
 mo impugnavit; partim quia in usu adhuc erat
 antiquus ille rigor in injungendis pœnitentiæ
 operibus per dies vel annos complures conti-
 nuandis. Quæ, quia successu temporis propter
 infirmitatem humanam sunt abrogatæ, sup-
 pletum est ex thesauro Ecclesiæ. Sicut olim,
 qui ob delicta debebant adhuc agere publicam
 pœnitentiam, impetrabant à
 martyrio jam jam afficiendo chartam vel signum
 aliquod Episcopo aut templi præsidi ostendi-
 dum;

dum, vi cuius Martyr Christi petebat iis indulgeri vel condonari certos publicæ pœnitentiæ annos. Jam quòd potestas Ecclesiæ à Christo concessa sit Indulgentias sive remissionem pœnarum temporalium dandi. SS. PP. Ambros. Chrysof. Anselmus &c. probant ex illo Pauli 2. Cor. 2. v. 10. *Cui autem aliquid donastis (condonari & remitti à me per Titum petitis) Ego condono. Nam Ego quod donavi, si quid donavi, propter vos in persona Christi.* Hoc est, sicut congregatis vobis & meo spiritu iussi illum excommunicari 1. Cor. 5. v. 4. ita & ego modò illum absolvo ab omni vinculo excommunicationis, omnique reliquâ pœnâ, quam adhuc subire meritò timeret pro tam enormi scelere. Quod Calvinus hic fingit, solùm in foro exteriori coram Ecclesia pœnam ipsi remitti; refellit ipsemet S. Paulus, dum ait, se, quòd illi condonavit, condonasse *in persona Christi*, sive coram Christo, sive in facie Christi, adeoque in foro conscientiæ reapse vice & autoritate Christi, cuius personam gerit. Quòd Paulus verò ibidem *donationem* vocat nos appellamus *Indulgentiam*.

3tio. Potestas concedendi Indulgentias est pœnes summum Pontificem principaliter & immediate. Probatut *imo.* ex dicto Christi, qui soli Petro & consequenter ejus successoribus dedit potestatem indefinitam *quodcumque* solvendi. Ubi notandum: quòd cæteri quidem Apostoli ut Paulus loc. immediate citato in se ostendit, etiam à Christo acceperint illam potestatem.

testatem à Christo, sed cum hac differentia: quòd, quidquid accepit Petrus, habeant quoque ejus non item aliorum Apostolorum in diversis Ecclesiis successores. Probat^{ur} 2^{da} ex praxi Ecclesiæ; quia Summi Pontifices præscribunt & moderantur Episcopis Indulgentias, ut habetur C. cum eo C. nostro de pœnit. & remiss. Probat^{ur} 3^{ta} ex ratione, quia in omni republica benè constituta Magistratus & Princeps supremus habet jus ex communi thesauro providendi subditorum utilitati. Ergo & in republica Ecclesiastica.

4^{ta}. Indulgentiæ etiam concedi possunt pro animabus Defunctorum in purgatorio existentibus, scilicet non *per modum absolutionis*, quæ est actus jurisdictionis, & respicit subditos; quales non amplius sunt respectu Summi Pontificis animæ Defunctorum; cum Ecclesiæ militantis membra per separationem à corpore esse desierint: sed *per modum suffragii*. Quorum verborum hic sensus est: quòd concedens Indulgentias *per modum suffragii* non ipse immediatè remittat pœnam tanquam Judex, sicut remittit, quando concedit *per modum absolutionis*. Sed offerat Deo pretium æquivalens scilicet satisfactionem Christi, ut ipse remittat. Quæ Suarezii explicatio optima est, quia sic ex una parte intervenit vera ratio justitiæ, saltem *per modum commutationis æquivalentis fundatæ in promissione divina quodcumque solveris. Ut ità non sit mera intercessio & deprecatio.* Ex altera verò parte declaratur, quòd Pontifex recognoscat

cognoscat animas purgatorii non tanquam suæ jurisdictioni subjectas, sed solum ut caritate conjunctas. Porro sic intellecta & explicata conclusio probatur 1^{mò} exinde; quòd Christus, sine restrictione ad vivos dederit Petro illimitatam potestatem solvendi Marc. 16, seu tollendi omne vinculum & impedimentum salutis. Ergo etiam potest vinculum pœnæ temporalis tollere in demortuis. Et Christus dicens; *Quodcumque solveris super terram* *to super terram*, refert ad Petrum & Pontificem *solventem* [quamdiu scilicet hi super terram sunt] non verò *ad solvandos*. Hoc tamen est discrimen, ut jam dictum, quòd vivos solvat *per modum absolutio- nis judicialis*. Mortuos verò *per modum solutio- nis tantum*, seu *per modum suffragii* utpote non subditos. Probatur 2^{dò} ex praxi Ecclesiæ. Nam Paschalis jam circa annum 812. dedisse legitur Indulgentias templo S. Praxedis ad liberandam animam è purgatorio; qui utique non fuerit primus in hac concessione. Probatur 3^{tiò}. Anima in purgatorio existentes, quamvis non amplius sint subditæ Ecclesiæ militanti, capaces tamen sunt inde participandi bona spiritualia orationis, elemosynæ, jejunii, &c. quatenus nempe hæc opera habent vim satisfaciendi; ut hic numero primo vidimus, & confirmatur ex Symb. Apost. ubi profitemur *Communionem Sanctorum*, scilicet *Ecclesiæ militantis, purgan- tis, triumphantis*, quarum singulæ se mutuò juvant suis precibus, meritis, piis officiis. Si igitur persona privata potest suas satisfactions per modum

modum suffragii applicare Defunctis. Cur id Ecclesia non posset ex communi thesauro offerens pro ipsis satisfactiones Christi? *Probatur 4to.* Possunt satisfactiones Christi applicari Defunctis ad extinguendum purgatorium per sacrificium Missæ; cur igitur non etiam per Indulgentias ab eo, cui datæ sunt claves aperiendi cælum? consequentia non habet difficultatem. Antecedens probatur ex Script. Nam 2. Machab. 12. Judas Machabæus jussit offerri *Sacrificia pro Defunctis, ut à peccatis* [eorum pœnis] solvantur, ejusque factum ibidem approbatur. Ergo multò magis hunc in finem offerri potest sacrificium Missæ; & hoc etiam est satisfactorium. *Prob. 5to.* ex perpetua praxi Ecclesiæ. Jam enim in liturgiis S. Jacobi & S. Clementis invenitur memoria ac deprecatio pro defunctis. Et damnata pridem est hæresis Aerii, qui negabat pro mortuis esse sacrificandum teste Epiph. & Augustino. Audiatur unicus S. Chrysostomus hom. 3. in Ep. ad Philipp. dicens: *Non frustra ab Apostolis sancitum est, ut in celebratione venerandorum mysteriorum memoria fiat eorum, qui hinc discesserunt. Noverunt illis multum hinc emolumentum fieri, multum utilitatis.*

Pro solvendis frivolis objectionibus Sectariorum sufficiunt, quæ hic sparsum allata sunt v. g. Sancti & Christus ipse acceperunt cumulatissimum præmium & plenam mercedem pro suis laboribus per gloriam, quam in cælo ac terra consecuti sunt, acceperunt inquam mercedem

cedem pro suis laboribus *qua meritis* conceditur, *qua satisfactionibus* negatur. Si indulgentiæ concederentur sine iusta causa profusè (casu quo etiam quæri potest an validæ sint) & sine alligatione ad certa opera bona, quæ ordinariè præscribuntur, ut sunt orationes, jejunia, elemosynæ, Confessio, Communio, &c. posset dici, quòd inducatur oscitantia in exercendis operibus laboriosis, & securitas noxia paulatim instilletur. Jam verò non. Sed nunquid noxiam securitatem, laxitatem, neglectum bonorum operum inducunt principia Sectariorum? juxta quæ per solam fiduciam in meritis Christi sine ullis propriis operibus bonis obtinetur justitia & salus. Hic incidenter noto; quòd viderim varias pias orationes ad Christum, & fiduciales affectus erga ejus merita in libellis precum in Saxonia impressis; nullum autem actum contritionis & detestationis peccatorum. Quam si cum gratia Dei supernaturalem elicerent laborantes ignorantia invincibili circa fidem; adhuc salvari possent. Sed hoc per speciosos illos affectus erga merita Christi impedit Diabolus occæcans corda hominum. Quòd autem ogganniunt Adversarii Pontificem, si possit Indulgentias concedere pro animabus in purgatorio easque liberare, tyrannum esse. Quòd non omnibus Sacerdotibus in omnibus Altaribus tribuat privilegium liberandi animas, & evacuet purgatorium, & morituris omnibus concedat; ne veniant ad hunc locum tormentorum. Hoc inquam omninò frivolum esse

esse vel ipsi Adversarii agnoscent; si sanam rationem consulere velint. Christus infinito erga homines amore flagrans Deus & Dominus non est tyrannus, quod non omnes homines uno momento salvet; licet id ut absolutus Dominus posset. Papa non est Dominus thesauri Ecclesie, ut pro beneplacito eum dispensare & quasi prodigere possit; sed tantum est dispensator rei alienae scilicet satisfactionum Christi. Dispensator autem non potest sine justa causa communem thesaurum erogare. Nunquam autem sufficiens est causa; ut passim & tam liberaliter vel profuse dispensentur Indulgentiae. Imò sunt graves causae, ut id non fiat, quia ab una parte ejusmodi prodigiosa liberalitas languorem utique & negligentiam induceret in exercitio piorum operum; à parte altera Christus, quod sine justa causa concederetur, non acceptaret. Sicut non semper acceptat & applicat sacrificia oblata pro mortui anima in purgatorio existente. Demum convitium est, quod emanatur, vendantur Indulgentiae. Illae omnes à Pontifice dantur gratis; quod tu autem agenti tuo, qui, eas sollicitando apud eos, quos concernit, multum saepe temporis & laboris impendere, & ex ejusmodi occupationibus vivere debet, des stipendium aliquod pro isto labore. Estne hoc pejus? quam quod Ministelli apud Sectarios stipendia & pecuniarios proventus habeant.

Quaes, quotuplex sit Indulgentia. R. Duplex totalis & partialis seu plenaria & non plenaria. *Plenaria*, quae etiam *plena*, *plenior* & *pl-*

plenissima subinde vocatur, tollit omnem purgatorii pœnam, nec differt à Jubilæo nisi accidentaliter in quibusdam privilegiis v. g. dispensandi in votis absolvendi à censuris & peccatis reservatis &c. Quid jam à parte tua requiratur ad *plenariam Indulgentiam* lucrandam. Vide tum in Autoribus tum ipsis Bullis, in quibus conceduntur Indulgentiæ. *Non plenaria* est varia v. g. unius septem mille annorum, unde alia etiam vocatur *quadragesima*, qua per se non remittitur omnis pœna, sed tantum pars scilicet tantum pœnæ, quantum tolli posset per jejunium 40. dierum, quod pro certis olim peccatis sacri Canones injungebant. Quando vero hoc jejunium 40. dierum imponebatur in pane solo & aqua, vocabatur *carena*. Quando autem injungebatur à memoratis Canonibus jejunium per septem annos, *septena* vocabatur. Unde & rectè conceduntur Indulgentiæ mille bis mille annorum &c. licet Purgatorium tam diu duraturum non sit; quia sensus est, per ejusmodi Indulgentias de pœna purgatorii tolli tantum, quantum remitteretur, si quis per mille annos perageret illud pœnitentiæ opus, quod antiqui Canones pœnitentiales injungere solebant. Quantum autem illud sit, quod remittitur, Deus novit. Nec hic agitur de pœnitentiæ diuturnæ operibus, fervidissimis actibus amoris erga Deum & contritionis intensæ convestitis; scimus enim teste Christo, quod ei, qui multum diligit, multum dimittatur, & uno intensissimo veræ contritionis actu purgatorium deleri

deberi possit. Sermo ergo est de penitentia operibus, quæ ob delicta olim imponebantur. Porro alia Indulgentia vocatur *realis*, alia *localis*, alia *personalis*, prout nempe vel certis rebus uti numismatis, vel locis uti templis, vel personis conceduntur. Meus finis hinc tantum fuit brevem de Indulgentiis inserere explicationem, & hoc, quod controversum est, contra Sectarios stabilire. Hinc ulteriores in hac materia quæstiones petendæ sunt ex Autoribus. Jam redeamus ad elevationes mentis nostræ in Deum.

Præter hætenus allata, quæ occurrunt circa inanimata, sive in itinere sis, sive per campos & spvas ambules, ipsæ etiam via varia occurrentes salubria possunt documenta, & ascensiones ad Deum inspirare.

Via bonæ.

Ego sum via, veritas & vita. Joan. 14. Dominus proteget gradientes simpliciter, servans semitas justitiæ & vias Sanctorum custodiens. Consilium custodiet te, & prudentia servabit te, ut eruaris à via mala. Prov. 2. tam in sensu literali quàm morali. Utinam dirigantur via mea ad custodiendas justificationes tuas. Pl. 118. Cantabiles mihi erant justificationes tua in loco peregrinationis meæ. Ibid. Sic pio cantu etiam molestiæ itineris mitigari possunt. Maximè dum cogitas, quòd via peregrinationis tuæ ad patriam cæle-